

(Faculty of Humanities & Religious Studies)

Semester – I

Religious Studies

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 100

ਬਿਊਰੀ : 75

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 25

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ 'ਹ' ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ 'ਹ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ (ਓ): ਧਰਮ ਦੀ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ

1. ਧਰਮ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਧਰਮ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ : ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ
3. ਧਰਮ ਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ : ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ

ਭਾਗ (ਅ) : ਆਦਿ ਧਰਮ

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧਰਮ : ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਧੀ ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ
2. ਮੁੱਢਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ : ਐਨਿਮਿਜ਼ਮ, ਮਾਨਾ, ਟੋਟਮ, ਫਿਟਿਸ਼
3. ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ : ਜਾਦੂ, ਟੈਬੂ, ਮਿਥ

ਭਾਗ (ਏ) : ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ

1. ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਜਨਮ, ਧਰਮ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੰਸਕਾਰ
3. ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ

ਭਾਗ (ਸ) : ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

1. ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ
2. ਮਾਨਵਵਾਦ
3. ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਹਿਹੋਂਦ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ :

English :

1. Byron, Jevous Frank, *The History of Religion*, Orient, Delhi, 1985.
2. Harbans Singh & L. M. Joshi, *An Introduction to Indian Religions*, Punjabi University, Patiala, 1996.
3. James, E. O., *Beginning of Religion*, Arrow Books, London. 1950.
4. Redin Paul, *Primitive Religion*, Dover Publication, New York, 1957.

Punjabi:

1. ਐਫ. ਮੈਕਸਮੂਲਰ, *ਧਰਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ*, ਅਨੁ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
2. ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ : ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਤਰਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ*, ਗੁਰਗਿਆਨ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
3. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਧਿਐਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2008.
4. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2007.
5. ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.

Hindi:

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, *ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਮੋਤੀਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1965.

(Faculty of Humanities & Religious Studies)

Semester – II

Religious Studies

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 100

ਥਿਊਰੀ : 75

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 25

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ 'ਹ' ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ 'ਹ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ (ਓ) : ਵੈਦਿਕ ਧਰਮ

1. ਆਰੀਅਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
2. ਆਰੀਆ ਧਰਮ: ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਵੇਦ, ਬਲੀ ਤੇ ਯੱਗ)
3. ਵੈਦਿਕ ਦੇਵਤੇ: ਬਹੁ-ਦੇਵਵਾਦ

ਭਾਗ (ਅ) : ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ

1. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਿਰਕੇ: ਵੈਸ਼ਨਵ, ਸ਼ੈਵ ਅਤੇ ਸ਼ਾਕਤ (ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ)
2. ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ: ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ
3. ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਤੇ ਰਾਮਾਇਣ: ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ

ਭਾਗ (ਏ) : ਜੈਨ ਧਰਮ

1. ਤੀਰਥੰਕਰ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦਾ ਜੀਵਨ
2. ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ: ਪੰਜ ਮਹਾਂਵਰਤ, ਕਰਮ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ
3. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਫਿਰਕੇ

ਭਾਗ (ਸ) : ਬੁੱਧ ਧਰਮ

1. ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦਾ ਜੀਵਨ
2. ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ : ਚਾਰ ਆਰੀਆ ਸੱਚ
3. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ :

English :

1. Bhalla, K. S., *Major Religions in India*, Star Publications, 2005.
2. Bhasker, V. S., *Faith and Philosophy of Buddhism*, Kalpaz Publications, 2009.
3. *Buddhism*, Punjabi University, Patiala, 1969.
4. David, Neel, Alexander, *Buddhism-Its Doctrines and Its Methods*, B. I. Publications, Grate Britain, 1977.
5. Gopalan, S., *Outlines of Jainism*, Wiley Western Ltd., New Delhi, 1975.
6. Gupta, Das S. N., *A History of Indian Philosophy*, Vol. I, Cambridge University Press, New York, 1969.
7. Hiriyanna, H., *Outlines of Indian Philosophy*, George Allen & Cnwin Ltd., London, 1931.
8. Hume, R.E., *The Thirteen Principal Upanishads*, Oxford University Press, New York, 1975.
9. Nathmal, Tatia Muni & Mahandra Kumar, *Aspects of Jain Monasticism: Today and Tomorrow*, Jain Vishva Bharti, Printers and Printers, New Delhi, 1981.
10. Richard, A. Gard (Ed.), *Buddhism*, Prentice Hall, International, London, 1961.
11. Slevenson, S., *The Heart of Jainism*, Munshi Ram Manohar lal, New Delhi, 1979.

Punjabi:

1. ਅਮੋਲ, ਸ. ਸ, *ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ*, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
2. ਐਮ. ਹਿਰਿਆਨਾ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਅਨੁ. ਪ੍ਰਭਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਯੂਨੀਸਟਾਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2014.
3. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਥ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1974.
4. ਨਿਰਾਕਾਰੀ, ਆਰ.ਡੀ., *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1994.

Hindi:

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, *ਭਾਰਤੀਯ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਮੋਤੀਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1963.
2. ਮਿਸ਼ਰ, ਉਮੇਸ਼ (ਡਾ.), *ਭਾਰਤੀਯ ਦਰਸ਼ਨ*, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਲਖਨਊ, 2003.
3. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, *ਭਾਰਤੀਯ ਦਰਸ਼ਨ*, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.

(Faculty of Humanities & Religious Studies)

Semester – III
Religious Studies
ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ
(ਸਾਮੀ ਧਰਮ)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 100
ਬਿਉਰੀ : 80
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ 'ਹ' ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ 'ਹ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ (ਓ) : ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ

1. ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
2. ਪੈਗੰਬਰ ਮੂਸਾ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ: ਤੋਰਾਤ (The Torah), ਨਬੀ (The Prophets) ਅਤੇ ਕੈਥੂਬੀਮ (The Writings) ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ।

ਭਾਗ (ਅ) : ਈਸਾਈ ਮੱਤ

1. ਈਸਾਈ ਚਰਚ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਪਾਸਾਰ (ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤਬ ਅਨੁਸਾਰ)
2. ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
3. ਨਵਾਂ ਨੇਮ (New Testament): ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਭਾਗ
 - (i) ਮੱਤੀ ਦੀ ਅੰਜੀਲ (Gospel of Mathew): ਸੰਖਿਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ
 - (ii) 21 ਪੱਤਰ (Epistles) ਸੰਤ ਪਾਲ ਤੇ ਦੂਜੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ
 - (iii) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ (Apocalypse)

ਭਾਗ (ੲ) : ਇਸਲਾਮ

1. ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ, ਪਿਛੋਕੜ, ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਇਸਲਾਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਬ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ
2. ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ : ਜੀਵਨ, ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਪੰਜ ਥੰਮ : ਈਮਾਨ, ਸਲਾਤ, ਰੋਜ਼ਾ, ਹੱਜ, ਜ਼ਕਾਤ
3. ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ : ਸੰਪਾਦਨਾਂ ਅਤੇ ਬਣਤਰ

ਭਾਗ (ਸ) : ਪਾਰਸੀ ਮੱਤ

1. ਪਾਰਸੀ ਧਰਮ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਵਸਥਾ, ਜਲਾਵਤਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਗਮਨ
2. ਜਰਤੁਸ਼ਤ : ਜੀਵਨ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਨੇਕੀ-ਬਦੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਬਣਤਰ
3. ਪਾਰਸੀ ਧਰਮ-ਗ੍ਰੰਥ : ਅਹੁਰ ਮਾਜ਼ਦਾ, ਅਹਰਮਨ ਅਤੇ ਜੰਦ-ਅਵੇਸਤਾ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਕਾਣਕਾਰੀ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Ali, K. *A Study of Islamic History*, Mullick Brothers, Calcutta, 1971.
2. Ansari, M. Abdul Haq, *Islam*, Punjabi University, Patiala, 1969.
3. Buck Harry M., *People of the Lord*, The History, Scripture and faith of ancient Israel, The Macmillan, 1966.
4. *Christianity*, Punjabi University, Patiala, 1969.
5. Clark, Denmise E., *Jesus Christ- His Life and Teachings*, Madarsa Road, Kashmiri Gate, Delhi, 1654.
6. Foster, Johan, *Church History*, ISPCK, New Delhi, 2013.
7. Greenless, Duncan, *The Gospel of Zorathustra*, Adyar Publication, Madras, 1968.
8. Guillame Alferd, & Arnold Thomas (Ed.), *The Legacy of Islam*, Oxford University, London, 1960.
9. Hindson, David F., *History of Israel*, ISPCK, Delhi, 2007.
10. Hitti, P.K., *History of Arabs*, Macmillan, London, 1977.
11. M.N., Dhalla, *History of Zoroastrianism*, K. R. Cama Oriental Institute, Bombay, 1997.
12. Pickthal, M.M., *The Meaning of the Glorious Koran*, George Allan and Unwin, 1969.

Punjabi:

1. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀਵਾਦ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1994.
2. ਜੀ. ਆਰ. ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀ. ਡਬਲਿਊ ਡੇਵਿਡ, *ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਸਿੱਤਯ ਧਰਮ*, ਲਖਨਊ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਲਖਨਊ.
3. ਜੋਸ਼ੀ, ਐੱਲ, ਐੱਮ., *ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਸੰਗ੍ਰਹਿ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1971.
4. ਤਾਲਿਬ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1985.
5. ਧਾਲੀਵਾਲ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, *ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ : ਇਕ ਜਾਣ ਪਛਾਣ*, ਗ੍ਰੇਸਿਅਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009.
6. ਬਾਈਬਲ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ), ਬਾਈਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੰਗਲੌਰ, 1976.
7. ਮੈਸੀ, ਜੇਮਜ਼, *ਮਸੀਹੀਅਤ: ਇਕ ਪਰਿਚਯ*, ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1976.

(Faculty of Humanities & Religious Studies)

Semester – IV

Religious Studies

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

(ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 100

ਬਿਉਰੀ : 80

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ 'ਹ' ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ 'ਹ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ (ਓ) : ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ

1. ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ : ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
2. ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ : ਨਾਮਦੇਵ, ਕਬੀਰ, ਰਵੀਦਾਸ
3. ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਗਤੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਨਿਰਗੁਣ ਅਤੇ ਸਰਗੁਣ

ਭਾਗ (ਅ) : ਸੂਫੀ ਮੱਤ

1. ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਪਿਛੋਕੜ
2. ਸੂਫੀ ਮੱਤ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ
3. ਚਿਸ਼ਤੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

ਭਾਗ (ਏ) : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮ ਪ੍ਰਵਰਤਕ

1. ਚੈਤੰਨਯ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ
2. ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵ
3. ਮੀਰਾਂ ਬਾਈ

ਭਾਗ (ਸ) : ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ

1. ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ
2. ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ
1. ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ : ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Bahadur Mal, *Dayanand and Study in Hinduism*, Sandhu Ashram, Hoshiarpur, 1962.
2. Darshan Singh, *Indian Bhakti Tradition and Sikh Gurus*, Lyall Book Depot, Bhopal, 1968.
3. Farquhar, J.N., *Modern Religious Movements in India*, Munshi Ram, ManoharLal, Oriental Publishers, Delhi, 1967.
4. Ganda Singh (Ed), *Punjab Past and Present*, (Singh Sabha Ussue), Punjabi University, Patiala 1973.
5. Mahadevan, T. M. P., *Ten Saints of India*, Bharti Vidya Bhawan, Bombay, 1976.

Punjabi:

1. ਗੁਰਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਅਜੋਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ*, ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007.
2. ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਇਸਲਾਮ ਤੇ ਸੁਫੀਵਾਦ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982.
3. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ, *ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ-ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਰਚਨਾ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982.
4. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ*, ਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1970.
5. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, *ਭਗਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸ੍ਰੋਤ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991.
6. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, *ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ*, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1970.

Hindi:

1. ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਪਰਸੂਰਾਮ, *ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਤ ਪਰੰਪਰਾ*, ਭਾਰਤੀ ਪੁਸਤਕ, ਲਹਿਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, 1964.
2. ਪੰਕਜ, ਪ੍ਰਾਣਨਾਥ, *ਅਭਿਨਾਸੀ ਗਿਰਧਰ ਕੀ ਮੀਰਾ*, ਰੂਪਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. 2001.
3. ਪ੍ਰਭੂਪਾਦ, ਸਵਾਮੀ, *ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਚੈਤੰਨਯ ਮਹਾਂਪ੍ਰਭੂ*, ਭਗਤੀ ਵੇਦਾਂਤ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਮੁੰਬਈ, 2002.

(Faculty of Humanities & Religious Studies)

Semester – V
Religious Studies
ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ
(ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 100
ਬਿਊਰੀ : 80
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ 'ਹ' ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ 'ਹ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ (ਓ) : ਸਿੱਖ ਸੰਕਲਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
2. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਨਾ
3. ਜੀਵਾਤਮਾ

ਭਾਗ (ਅ) : ਸਿੱਖ ਸੰਕਲਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ

1. ਹੁਕਮ
2. ਸਿਮਰਨ
3. ਸੇਵਾ

ਭਾਗ (ਏ) : ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

1. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ : ਜਾਣ ਪਛਾਣ
2. ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਲਨ
3. ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ

ਭਾਗ (ਸ) : ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਆਂ

1. ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ
2. ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਲੋਕ
3. ਬਾਰਹਮਾਹ ਮਾਝ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ :

English :

1. Jodh Singh, *Outline of Sikh Philosophy*, Sikh Heritage, Patiala, 2000.
2. Kohli, Surinder Singh, *Sikh Philosophy*, Singh Brothers, Amritsar, 1992.
3. Puri, Shamsheer Singh, *Handbook of Sikh Theology*, Nation Book, Delhi, 1999.
4. Sahib Singh, *About Compilation of Sri Guru Granth Sahib*, Tr. By Dalip Singh, Lok Sahit Parkashan, Amritsar, 1996.
5. Sher Singh, *Philosophy of Sikhism*, Sterling, Delhi, 1966.
6. Talib, G.S., *Introduction to Guru Granth Sahib*, Punjabi University, Patiala, 1991.
7. Taran Singh, *Guru Granth Ratnavali*, Punjabi University, Patiala. 2001.

Punjabi :

1. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ*, ਰਘੁਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1976.
2. ਜ਼ੋਰ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰਮਤਿ ਦਰਸ਼ਨ*, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982.
3. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, *ਸਲੋਕ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ*, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011.
4. ਕਵੀਸ਼ਰ, ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1969.
5. ਗਿੱਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, *ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ*, ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1974.
6. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, *ਬਾਰਹਮਾਹ ਦਰਸ਼ਨ (ਮਾਝ ਤੇ ਤੁਖਾਰੀ) : ਪਾਠ, ਪ੍ਰਵਚਨ ਤੇ ਅਰਥ ਬੋਧ*, ਰੂਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2008.
7. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, *ਬਾਰਹਮਾਹ ਦਰਪਣ*, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, 2002.
8. ਪਦਮ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, *ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼*, ਕਲਮ ਮੰਦਿਰ, ਲੋਅਰ ਮਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ, 1977.

(Faculty of Humanities & Religious Studies)

Semester – VI
Religious Studies
ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ
(ਸਾਮੀ ਧਰਮ)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 100
ਬਿਉਰੀ : 80
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ 'ਹ' ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:

ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਗ 'ਹ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਭਾਗ (ਓ) : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ

1. ਸਮਕਾਲੀਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ : ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ
3. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ : ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੱਕ

ਭਾਗ (ਅ) : ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ : ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੱਕ

1. ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੱਕ
2. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ : ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਕਾਰਣ
3. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ

ਭਾਗ (ਏ) : ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

1. ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸੰਗਤ ਤੇ ਪੰਗਤ
2. ਮੰਜੀ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ
3. ਦਸਵੰਧ

ਭਾਗ (ਸ) : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲਹਿਰਾਂ

1. ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ
2. ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ
3. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ:

English:

1. Ganda Singh (Ed.), *Punjab: Past and Present*, (Singh Sabha Issue), Punjabi University, Patiala, 1973.
2. Ganda Singh, *The Singh Sabha and Other Socio-religious Movements in the Punjab*, Punjabi University, Patiala, 1997.
3. J. N. Farquhar, *Modern Religious Movements in India*, Munshi Ram, Manohar Lal, New Delhi, 1967.

Punjabi:

1. ਅਸ਼ੋਕ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ*, ਅਸ਼ੋਕ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 1974.
2. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਪੰਜਾਬ (ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਅਭਿਨੰਦਨ ਗ੍ਰੰਥ)*, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1962.
3. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, *ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2013.
4. ਭਗਤ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983.
5. ਭਾਟੀਆ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ (ਸੰਪਾ.), *ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005.
6. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ*, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974.